

МИНИСТЕРСТВО ПРОСВЕЩЕНИЯ РОССИЙСКОЙ ФЕДЕРАЦИИ
Министерство образования и молодежной политики
Чувашской Республики
Администрация Моргаушского муниципального округа
Чувашской Республики
МБОУ "Орининская СОШ" Моргаушского муниципального округа
Чувашской Республики

РАССМОТРЕНА

Руководитель ШМО

Калинина В.В.

Протокол №1
от «28» августа 2025 г.

СОГЛАСОВАНА

Заместитель директора

Коричева А.В.

Протокол №2
от «28» августа 2025 г.

УТВЕРЖДЕНА

Директор школы МБОУ
«Орининская СОШ»

Цукин Н.В.

Приказ № 0-58
от «28» августа 2025 г.

РАБОЧАЯ ПРОГРАММА

(ID 9682698)

учебного предмета «Родной(чувашский) язык и литература»
для обучающихся 5-9 классов

Учитель: Ястребова Наталия Ивановна

Тематическое планирование по родному (чувашскому) языку

Класс: 5-ый

Учитель: Ястребова Наталия Ивановна

Количество часов: 34

№	Тема урока	Сехет шучё
1	Сасă тата сас палли. Алфавит. Б,Г,Д,Ж,З,Ф,Ц,Щ,Ъ,Ь сас паллисене ырасси.	1
2	Сăмах тымарё. Аффикссем.	1
3	Пуçламăш классенче вĕреннĕ пуплев пайĕсем.	1
4	Предложени, унăн членĕсем. Ыйтуллă тата йитусăр предложенисем.	1
5	Текст. Чĕнĕ сăмахĕсем. Текст теми, тĕп шухăшĕ.	1
6	Хутлă предложени. Текст планĕ.	1
7	Турĕ пуплевлĕ предложенисем. Текст тĕсĕсем.	1
8	Тĕрĕслев диктанчĕ.	1
9	Алфавит. Вĕреннине аса илни. Уçă сасăсем.	1
10	Сăмахри уçă сасăсен килĕшĕвĕ.	1
11	Изложени.	1
12	Стильсем. Текст стилĕсене уйăрма вĕрентесси.	1
13	Хупă сасăсем, вĕсен ушкăнĕсем.	1
14	Хупă сасăсен хытлăхĕпе ĕмĕслĕхĕ, вĕсене ырура палăртасси.	1
15	Хупă сасăсем вăрăммăн илтĕнни, ана ырура палăртасси.	1
16	Тĕрĕслев диктанчĕ.	1
17	Вырăс чĕлхинчен ырура йышăннă сăмахсене тĕрĕс ырасси.	1
18	Ударени. Вырăс чĕлхинчен ырура йышăннă сăмахсенчи ударени.	1
19	Фонетика тишкерĕвĕ. Сасăсен ылмашăвĕ. Чăваш чĕлхинчи сасăсемпе вырăс чĕлхинчи сасăсем	1
20	«Фонетика, графика, орфографи, орфоэпи» темăсене вĕреннине аса илни.	1
21	Сăмахан лексика пĕлтерĕшĕ. Сăмахсен пĕр тата нумай, турĕ тата куçамлă пĕлтерĕшсем	1
22	Омонимсем.	1
23	Синонимсем.	1
24	Антонимсем.	1
25	Тĕрĕслев диктанчĕ.	1
26	Словарьсемпе уçă курасси. Ятарлă сăмахсем (профессионализмсем)	1
27	Йышăннă сăмахсем. Кивелнĕ сăмахсем. Диалект сăмахĕсем.	1
28	Изложени.	1
29	Сăмах тымарё тата аффикссем. Сăмаха улăштаракан тата сăмах тăвакан аффикссем	1
30	Аффикссем хушăнса пулнă сăмахсене тĕрĕс ырасси.1	1
31	Пĕтĕмĕшле тĕрĕслев диктанчĕ.1	1
32	Хутлă сăмахсем. Мăшăр сăмахсем. Икĕ хут калăкан сăмахсем.	1
33	Хутлă сăмахсем. Мăшăр сăмахсем. Икĕ хут калакан сăмахсем. Вĕсене тĕрĕс ырасси	1
34	Вĕреннине аса илни. Пĕтĕмлетĕ урокĕ.	1

Тематическое планирование по родной (чувашской) литературе

Класс: 5-ый

Учитель: Ястребова Наталия Ивановна

Количество часов: 34

№	Тема урока	Сехет шучё
1	Ача-пăча сăмахлăхĕ. Ансат вайăсем. Йăла уявĕсен сăвви-юрри тата вĕсен сăнарлăхĕ	1
2	Ваттисен сăмахĕсемпе каларăшсем	1
3	Тупмалли юмахсем. Сăнавсемпе паллăсем	1
4	К.В.Иванов. «Тимĕр тылă» литература юмахĕ	1
5	Килти вулав урокĕ. Юмах каласа парас пултарулăх	1
6	Пултарулăх ёсĕ. «Ачалăха аса илсен» изложени	1
7	Трубина Мархви «Чăхпа кушак»	1
8	Георгий Орлов «Çерси»	1
9	Ева Лисина «Мускав кушакĕсене чапа кăлартăм»	1
10	Валери Туркай «Айăп»	1
11	Н. Ишентей «Чĕп хуралĕнче»	1
12	Ю.Скворцов «Амасури анне»	1
13	Г.Волков «Āслă ача»	1
14	Сăнлав сочиненийĕ «Манăн юратнă анне»	1
15	Тихăн Петĕркки «Çутталла» хайлав	1
16	Тихăн Петĕркки «Çутталла» хайлаври сăнарсем	1
17	Порфирий Афанасьев «Кайкăр» поэма сыпăкĕсем	1
18	Александр Галкин «Икĕ сăнлă пурнăç», «Çупĕ» юптарусем	1
19	Иван Егоров «Ывăл» хайлаври тĕп сăнар	1
20	Марина Карягина «Слива вăрри»	1
21	В.Степанов «Эксклюзивлă сăвăм»	1
22	К. В. Владимировăн «Семье» картина репродукцийĕ тăрăх сочинени ырасси	1
23	Лидия Сарине «Цирк курма кайни» хайлав	1
24	Р.Сарпи. «Эпĕ тухатмăш карчăкпа паллашни»	1
25	Л.Мартыанова «Ятсăр троллейбус»	1
26	Б.Чиндыков «Асу»	1
27	«Чăваш ялĕн инкекĕ» сочинени	1
28	А. Алка «Ырă ят»	1

29	С.Павлов «Ача вайи мар»	1
30	О.Туркай «Пахчари сёмёрт»	1
31	Пётёмёшле тёрёслев ёсё	1
32	Таван литература тёнче шайне сарълни.	1
33	Ямил Мустафин «Тайфун». Туркмен литературинчен. Якут литературинчен.	1
34	Вёреннине аса илни. Пётёмлету урокё.	1

Тематическое планирование по родному (чувашскому) языку

Класс: 6-ой

Учитель: Ястребова Наталия Ивановна

Количество часов: 34

№	Название тем	Количество часов
1	Таван чёлхе - пёлу съл кусё	1
2	Чёлхери сáмахсен ушкáнёсем. Пуплев пайёсем	1
3	Тёрёслев диктанчё	1
4	Тулли мар пёлтерёшлё япала ячёсем.Падеж системине кёмен аффикссем	1
5	Пайър ятсемпе пайър мар ятсем	1
6	Япала ячёсен хисепё	1
7	Япала ячёсен пулávё	1
8	Япала ячёсен вёсленёвё	1
9	Вырáс чёлхинчен йышáннá япала ячёсене сырасси	1
10	Япала ячёсен камáнлáх форми. Камáнлáх форминчи япала ячёсен вёсленёвё	1
11	Тёрёслев изложенийё	1
12	Паллá ячёсен пёлтерёшё, пулávё	1
13	Паллá ячёсен пахалáх виçине палáртакан формисем.Паллá ячёсен палáрту форми	1
14	Паллá ячёсен пуплеври вырáнё. Морфологи тишкерёвё	1
15	Тёрёслев диктанчё	1
16	Хисеп ячёсен ушкáнёсем. Шут хисеп ячёсем	1
17	Валесý, йёрке, пётёмлету хисеп ячёсем	1
18	Хисеп ячёсене морфологи тёлёшёнчен тишкерни	1
19	Местоимени. Сáпат, таврáну, кáтарту местоименисем	1
20	Ыйту,суклáх, паллá мар, паллá местоименисем	1
21	Местоименисен тишкерёвё	1
22	Тёрёслев изложенийё	1
23	Наречисен пёлтерёш ушкáнёсем. Наречисен пулávё	1
24	Наречисен танлаштару формисем. Морфологи тишкерёвё	1
25	Евёрлев сáмахёсем. Вёсене тёрёс сырасси	1
26	Евёрлев сáмахёсен морфологи тишкерёвё	1
27	Глаголсем сáнчен áнлантарни.Глаголсен пулávё	1
28	Глаголсен сáпатлá формисем. Кáтарту наклоненийё	1
29	Пёрре иртнё вáхáт. Темисё иртнё вáхáт	1
30	Ёмёт, хушу, килёшý наклоненийёсем	1
31	Глаголсене тёрёс сырасси	1
32	Пётёмёшле тёрёслев диктанчё	1
33	Текст. Калав. Сáнлав.Áслав	1
34	Вёреннине аса илсе пётёмлетни	1

Тематическое планирование по родной (чувашской) литературе

Класс: 6-ой

Учитель: Ястребова Наталия Ивановна

Количество часов: 34

№	Урок теми	Сехетсен шучё
1.	Литература – пурнăç тĕкĕрĕ. Халăх юррисем. "Пир ҫапакансен юрри", «Хурăн ҫулҫи». Хайлавсен темипе тĕп шухăшĕ	1
2.	Литература юррисенчи сăвăпа кĕвĕ пĕрлĕхĕ. Ф.Павлов. "Вĕлле хурчĕ". И.Тукташ. "Хĕл илемĕ".	1
3.	В. Миттан "И, мĕн пуян" сăвви.	1
4.	Юхма Мишши. "Ҫĕр улми аврипе мăян" юптару	1
5.	И.Лисаевăн "Чире парăнма ҫуралман" повесĕ, теми, тĕп шухăшĕ	1
6.	Л.Сачковăн "Оля- Улькка" калавĕ, унăн темипе тĕп шухăшĕ, сюжетĕ	1
7.	Сочинени. "Сывлăх пурлăхран хаклă."	1
8.	А.Николаевăн "Юра асламăшĕ" хайлавĕ, унăн темипе тĕп шухăшĕ	1
9.	Е.Лисинан "Ҫăкăр чĕлли" калавĕн темипе тĕп шухăшĕ, сăнарсем	1
10.	Л.Сарине. "Кукамай" калаври ёҫсен йĕрки	1
11.	П.Эйзинăн "Йăмрапа хурăн" сăвви, хайлавăн темипе тĕп шухăшĕ	1
12.	Пултарулăх ёҫĕ. "Ман юратнă кукамай" е «Ман юратнă асанне» калав ҫыраси.	1
13.	Геннадий Айхи. «Ҫын тата сцена»	1
14.	С.Шавлин "Вёҫкĕн Ваҫҫа" сăвви	1
15.	Николай Исмуков. "Кĕрхи илем."	1
16.	В.Элпи. "Илемлĕхе курма пўрнĕ ача" калаври ёҫсен йĕрки	1
17.	А.Воробьевăн "Ҫăкăр" сăвви, сăвă виҫи, ритмĕ, рифми	1
18.	Ваҫлей Давыдоа-Анатри. "Кĕтмен инкек" калав	1
19.	Василий Петров. "Кăкшăм."	1
20.	В.Туркайăн "Ниме" хайлавăн теми, ёҫсен йĕрки	1
21.	"Ёҫне кура хисепĕ" сочинени ҫыраси	1
22.	Петĕр Хусанкай. Ҫĕр чăмăрĕ тавра, Кёнекеҫĕ, "Чăвашран Ньютонсем тухасса эп шанатăп."	1
23.	И.Ахратăн "Юрлакан кĕленчесем" хайлавĕн геройне сăнлани	1
24.	Ю. Сементерĕн "Вилĕме улталани" сăвăлла юмахĕ	1
25.	Ольга Туркай. "Туслăх вайĕ» хайлаври ёҫсем	1
26.	Анатолий Хмыт. "Рафик" калав	1
27.	Н.В.Овчинниковăн "Ҫерҫисем" ўкерчĕкĕ тăрăх сочинени ҫыраси	1
28.	Василий Алентей. "Тăшман чеелĕхĕ"	1
29.	Александр Галкин. "Чĕрĕ парне."	1
30.	Виталий Енĕш. "Пёчĕк паттăрсем."Юмах	1
31.	Пётĕмĕшле тĕрĕслев ёҫĕ (тест)	1
32.	Европăра пичетленсе тухнă чăваш поэзийĕ . Геннадий Айхи. "Ўсет - пĕлў, иртсе каять кун-ҫулăм"	1
33.	Ярăмри шăрҫасен асамлă ҫути.Тĕрĕк халăхĕн пуянлăхĕ	1
34.	Пётĕмлетў урокĕ	1

Тематическое планирование по родному (чувашскому) языку

Класс: 7-ой

Учитель: Ястребова Наталия Ивановна

Количество часов: 34

1	Чăваш чĕлхи – тĕрĕк чĕлхи. 6-мĕш класра вĕреннине аса илесси.	1
2	Глагол. Глаголăн сăпатсăр формисем. Инфинитив.	1
3	Причасти. Причастисен ушкăнĕсем.	1
4	Причастисен палăрту формисем. Причастисен вĕçленĕвĕ.	1
5	Деепричасти. Деепричасти пĕлтерĕшĕсем.	1
6	Тĕрĕслев диктанчĕ	1
7	Пулăшу пĕлтерĕшлĕ пуплев пайĕсем. Хыç сăмахсем.	1
8	Союзсем. Союзсен ушкăнĕсем.	1
9	Союзсене морфологи тĕлĕшĕнчен тишкерни.	1
10	Сочинени евĕр изложени	1
11	Сочинени евĕр изложени	1
12	Татаксем. Татаксене тĕрĕс ырасси.	1
13	Междометисем. Междометисене морфологи тĕлĕшĕнчен тишкерни.	1
14	Тĕрĕслев диктанчĕ.	1
15	Чĕлхе тата пуплев.	1
16	Синтаксис пуплев мĕнле йĕркеленнине вĕрентни.	1
17	Предложенипе сăмах майлашăвĕ – пĕлтерĕшлĕ сыпăксем.	1
18	Сăмах майлашăвĕсем. Сăмах майлашăвĕн пайĕсене ырасси.	1
19	Предложенири сăмахсен ыхăнăвĕ.	1
20	Сăмах майлашăвĕн тытăмĕ. Ансăр тата анлă сăмах майлашăвĕсем.	1
21	Сăмах майлашăвĕсене тишкermелли йĕрке.	1
22	«Илемлĕ-çке пирĕн ял» хайлав.	1
23	Тĕрĕслев диктанчĕ.	1
24	Хутсăр предложенин хутшăнуран килекен тытăмĕ. Темăпа рема ушкăнĕсем.	1
25	Шухăш тĕшши. Шухăш тĕшшине уйăракан мелсем.	1
26	Сăмахсен йĕрки тата текст. Текст тĕсĕсем.	1

27	Хутлă предложенин тытăмĕ.	1
28	Ыйтуллă тата ыйтусăр предложенисем. Ыйтуллă предложенисен тытăмĕ.	1
29	Ыйтусăр предложенисен ушкăнĕсем.	1
30	Пурлă тата çуклă предложенисем.	1
31	Текст стилĕсем.	1
32	Пĕтĕмĕшле тĕрĕслев диктанчĕ.	1
33	Пуплевĕн аслăлăх стилĕ.	1
34	7-мĕш класра вĕреннине аса илесси.	1

Тематическое планирование по родной (чувашской) литературе

Класс: 7-ой

Учитель: Ястребова Наталия Ивановна

Количество часов: 34

№ п/п	Наименование разделов и тем	Количество часов
1	Кўртĕм урок. Литература – сăмах ўнерĕ	1
Халăх сăмахлăхĕ		
2	Истори юррисем	1
3	Вăйă-улах, хăна юррисем	1
4	Истори халапĕсем. Улăп халапĕсем.	1
5	Сочинени. Кёнекери 26-мĕш страницăри темăсем	1
Пусмăрпа тĕттĕмлĕхе хирĕç		
6	Çеçпĕл Мишши пурнăçĕпе ёçĕ-хĕлĕ, унăн сăввисем.	1
7	Çемен Элкер – чăваш халăх поэчĕ. «Хĕн-хур айĕнче» поэма çинчен.	1
8	«Хĕн-хур айĕнче» поэма сыпăкĕсем	1
9	Валери Туркай «Чăваш тупи» сăвă	1
10	Проект ёçĕ.	1
Ялан аспа çўресен ялти ватă ятламасть		
11	Трубина Марфи. «Хăнаран» калаври тĕп проблема. Психологилле сăнлăхсем, ўкерчĕксем. Сăнара калăплас мелсем.	1
12	Владислав Николаев. «Дипломлă тиха», «Пакша – уявра» юптарусем.	1
Чăвашра вăрман та чăвашла кашлатъ		
13	П.Хусанкай пурнăçĕпе ёçĕ-хĕлĕ. «Сăмах хăвачĕ», «Çĕр-шывăмçăм, Чăваш çĕр-шывĕ!» сăвăри илемлĕх мелĕсем. Сăвă виçи.	1
14	Анатолий Ырăят. «Эп – чăваш» сăвă	1
15	Альберт Канаш «Тăван чĕлхене» сăвă	1
16	Н. В. Овчинниковăн «И. Н. Ульяновпа И. Я. Яковлев чăваш шкулĕнче» ўкерчĕкĕ тăрăх сочинени çырасси	1

Шанчӑклӑ тус – пурнӑс сиплӗхӗ		
17	Архип Александров «Пирӗн лагерь» калав	1
18	Николай Симунов «Сурпан тӗрри» пьеса	1
19	Николай Симунов «Сурпан тӗрри» пьеса	1
20	<i>Пултарулӑх ӗсӗ.</i>	1
Лайӑх ят мултан паха		
21	Г. Лучӑн «Чун туйӑмӗ» хайлавӗ.	1
22	А. Лазареван «Урок пуҫланчӗ» хайлавӗ	1
23	М. Кипек. «Кайӑк тусӗ» роман сыпӑкӗсем.	1
24	М. Кипек. «Кайӑк тусӗ» роман сыпӑкӗсем.	1
25	<i>Панӑ темӑсенчен пӗринпе сочинени ҫыраси (216 стр.)</i>	1
Пӗчӗк ҫыннӑн пысӑк чунӗ		
26	Ю. Скворцов. «Пушмак йӗрӗ» калаври гуманизм ыйтӑвӗсем.	1
27	Илпек Микулайӗ. «Тимӗр» роман сыпӑкӗсем.	1
28	«Тимӗр» хайлаври ачасен сӑнарӗсем, сӑнарлӑх хатӗрӗсем.	1
29	Л. Мартъянова. «Пуҫтахсем» хайлав. Танлаштаруллӑ характеристика. Психологиллӗ сӑнлӑх. Ӑшри монолог.	1
Ҫула тухсан юлташу хӑвӑнтан маттур пултӑр		
30	Тихӑн Петӗррки. «Ҫил-тӑвӑл» фантастикӑллӑ повесть сыпӑкӗсем.	1
31	Пӗтӗмӗшле тӗрӗслев ӗсӗ.	
Тӑван литература тӗнче шайне сарӑлни		
32	Акӑлчан литературинчен. Джордж Байрон, Роберт Бернс сӑввисем.	1
Тӑван чӗлхе – ҫут ҫанталӑк панӑ чӗлхе		
33	Абай Кунанбаев. «Поэзи вӑл – тӗлӗнмелле хӑват». Саин Муратбеков. «Ҫӗнӗ юр» калав	1
34	Вӗреннине аса илни. Пӗтӗмлетӗ урокӗ	1
Всего		34

Тематическое планирование по родному (чувашскому) языку

Класс: 8-ой

Учитель: Ястребова Наталия Ивановна

Количество часов: 34

№	Урок теми	Урок шучё
1	Тăван чĕлхе– асаттесен пехилĕ. Вĕреннине аса илни.	1
Предложения тĕп тата кĕçĕн членĕсем		
2	Предложения членĕсем. Подлежащи.	1
3	Сказуемăй. Подлежащие сказуемăй ăыхăнăвĕ.	1
4	Подлежащие сказуемăй хушшине тире лартасси.	
5	Тĕрĕслев диктанчĕ.	1
6	Предложения кĕçĕн членĕсем. Определени.	1
7	Дополнени.	1
8	Обстоятельство.	1
9	Предложения членсем тăрăх тишкересси.	1
10	Сочинени евĕр изложени.	1
11	Сочинени евĕр изложени.	1
Тĕп членсăр предложенисем		
12	Тĕп членсăр предложенисен тĕсĕсем. «Тĕп членсăр предложенисен тĕсĕсем» темăна пĕтĕмлетни.	1
Кăткăсланнă хутсăр предложенисем		
13	Пĕр йышши членсем. Союзсемпе ăыхăнакан пĕр йышши членсем.	1
14	Пĕр йышши членсем ăумĕнчи пĕтĕмлетÿ сăмахĕсем.	1
15	Тĕрĕслев диктанчĕ.	1
16	Чĕнÿ.	1
17	Кÿртĕм сăмахсемпе предложенисем. Вĕсене чарăну паллисемпе уйрăмлатасси.	1
18	«Манăн пулас профессий» хайлав.	1
19	Тулли мар предложенисем.	1
Уйрăмлатнă сăмахсем		
20	Уйрăмлатни тенине епле аңланмалла? Уйрăмлату правилесем.	1
21	«Хутсăр предложени» темăна вĕреннине аса илсе ăирĕплетесси.	1
22	Тĕрĕслев диктанчĕ.	

Урăх ҫын сăмахёсене пĕлтермелли мелсем		
23	Урăх ҫын сăмахёсене пĕлтермелли тĕп мелсем. Тўрĕ пуплевлĕ предложенисем.	1
24	Диалог.	1
25	Цитата тата эпиграф. Пайăр мар тўрĕ пуплев.	1
26	Сочинени евĕр изложени.	1
27	Сочинени евĕр изложени.	1
Хутлă предложени		
28	Хутлă предложенин паллисем. Ҫыхăну паллисĕр хутлă предложенисем.	1
29	Ҫыхăну паллисĕр хутлă предложенисенче чарăну паллисем лартасси.	
30	Ҫыхăну паллисĕр хутлă предложенисене тишкересси.	1
31	Пĕтĕмĕшле тĕрĕслев диктанчĕ.	1
Чĕлхе тата пуплев		
32	Чĕлхе тата пуплев.	1
33	Чĕлхен функцирен килекен тĕсĕсем. Ёҫлĕ стиль.	1
34	Вĕреннине аса илесси. Пĕтĕмлетў урокĕ.	1

Тематическое планирование по родной (чувашской) литературе

Класс: 8-ой

Учитель: Ястребова Наталия Ивановна

Количество часов: 34

№ п/п	Урок теми	Уроу шучĕ
1	Сăнарлă сăмах асталăхĕ. И.Я. Яковлев «Чăваш халăхне» халал. Пил, пехил, халал.	1
2	Авалхи сăмахлăх хăвачĕ. Вĕрў-суру чĕлхи. Āрăмлă сăмахлăх.	1
3	Руна ҫырăвĕ. Виталий Станьял пурнăҫĕпе ёҫĕ-хĕлĕ. «Камсем эфир» сăвă.	1
4	Асаттесен карт ҫырăвĕ. Атăлҫи Пăлхар культури. Кул Гали – Аслă Пăлхар сăвăҫи. «Уҫăппа Сĕлихха» поэма сыпăкĕсем.	1
5	Атăлҫи Пăлхар культурин ҫыруллă палăкĕсем.. Ермай Рожанский пурнăҫĕпе ёҫĕ-хĕлĕ. Вăтăр Юман сăввисем.	1
6	XIX ёмĕр вёҫĕ (1875) – XX ёмĕр пуҫламăшĕ (1900). Василий Лебедевăн «Пирĕн телей» питлев сăвви.	1
7	М. Федоровăн «Арҫури» хайлавĕн жанр хайнеевĕрлĕхĕ, тĕсĕ, тĕп сăнарĕ.	1

8	Пултарулах ёсё. В.И.Агеевӑн «Арсури» ўкерчӑкӑ тарӑх сочинени ҫыраси.	1
9	Кўртём тишкерӱ. XX ёмӑр пуҫламӑшӑнчи ҫаваш литератури. М. Акимов. «Шӱт тунӑ» халап.	1
10	Тайӑр Тимкки – ҫавашсен революционер сӑвӑҫи, унӑн сӑввисем.	1
11	К.В. Иванов пултарулахӑн паллӑ енӑсем. «Нарспи» поэма пахалӑхӑ.	1
12	К.В. Иванов «Нарспи» поэмӑри сӑнарсем.	1
13	«Нарспи» поэмӑри илемлӑх мелӑсем.	1
14	«Нарспипе Сетнер – танлӑхпа телей кӑрешӱҫисем» сочинени.	1
15	Ҫеҫпӑл Мишши пурнӑҫеппе пултарулахӑ.	1
16	«Гинӑесе» сӑвӑри ҫӑкленӱлӑх, кӑрешӱҫӑ этем сӑнарӑ. «Ҫӑнӑ кун аки» сӑвӑри пафос.	1
17	Кўртём тишкерӱ. XX ёмӑрӑн пӑрремӑш ҫурринчи ҫаваш литератури. Илле Тукташ – юрӑ сӑмахӑсен ӑсти. Пултарулахӑн тӑп енӑсем.	1
18	1940-1950-меш ҫулсенчи ҫаваш литератури. И. Максимов-Кошкинский ёсӑ-хӑлӑ, пултарулахӑ.	1
19	И. Максимов-Кошкинский пурнӑҫеппе ёсӑ-хӑлӑ. «Ачамӑрсем» пьеса.	1
20	«Ачамӑрсем» пьесӑри вӑрҫӑ вӑхӑтӑнчи ҫаваш ялӑн пурнӑҫӑ.	1
21	Мӑтри Кипекӑн «Ягуар» калавӑнчи Тӑван ҫӑр-шыва хӱтӑлекен салтак паттӑрлӑхӑ.	1
22	Илпек Микулайӑ. «Госпитальте» калав. Хайлаври паттӑрлӑхпа тивӑҫлӑх ыйтӑвӑсем. Хайлав тытӑмӑ. Хайлав ҫӑлхи.	1
23	Пултарулах ёсӑ. Кӑнекери 175-мӑш страницӑри сочинени темисем.	1
24	Кўртём тишкерӱ. XX ёмӑрӑн иккӑмӑш ҫурринчи ҫаваш литератури.	1
25	Юрий Семенгер пурнӑҫеппе пултарулахӑн паллӑрах енӑсем. «Амӑшӑ ывӑлӑн палӑкӑппе калаҫни» сӑвӑ.	1
26	XX ёмӑрӑн 80-90-мӑш ҫулӑсем. Любовь Мартыанова сӑввисем.	1
27	Юхма Мишши. «Шурҫамка» повесть сыпӑкӑ.	1
28	Юхма Мишши. «Шурҫамка» повесть сыпӑкӑ.	1
29	Елен Нарпи пултарулахӑн паллӑрах енӑсем. «Ҫӱпҫе тӑпӑнчи ҫылӑх» калав. Хайлаври философи, кӑмал-сипет ыйтӑвӑсем.	1
30	Виталий Шемекеевӑн тӑрлӑ енлӑ пултарулахӑ, сӑввисем. Хайлавсен темипе проблеми.	1
31	Венгри ҫӑлхипе янӑракан ҫаваш поэзийӑ. Венгри поэзийӑ ҫавашла янӑратӑ.	1
32	Пӑтӑмӑшле тӑрӑслев ёсӑ.	1
33	Тутар литературинчен: Габдулла Тукай «Шурале» поэма сыпӑкӑ. Узбек литературинчен: Хамид Алимджан. «Россия» сӑвӑ.	1
34	8-мӑш класра вӑреннини аса илни.	1

**Тематическое планирование
по родному (чувашскому) языку**

Класс: 9-ый

Учитель: Ястребова Наталия Ивановна

Количество часов: 34

№	Урок теми	Сехет шучё
1.	Чăваша чăваш чĕлхи кирлĕ	1
2.	Вĕреннине аса илни	1
3.	Тĕрĕслев диктанчĕ	1
4.	Сыпăнуллă хутлă предложенисен тĕсĕсем. Сыпăнтаракан союзлă сыпăнуллă хутлă предложенисем	1
5.	Сыпăнтаракан союзлă сыпăнуллă хутлă предложенисенче чарăну паллисем лартасси	1
6.	Хирĕçлекен союзлă сыпăнуллă хутлă предложенисем. Хирĕçлекен союзлă сыпăнуллă хутлă предложенисенче чарăну паллисем лартасси	1
7.	Уйăракан союзлă сыпăнуллă хутлă предложенисем. Уйăракан союзлă сыпăнуллă хутлă предложенисенче чарăну паллисем лартасси	1
8.	Сыпăнуллă хутлă предложенисене тишкересси	1
9.	Сочинени евĕр изложени	1
10.	Сочинени евĕр изложени	1
11.	Пăхăнуллă хутлă предложени пайĕсем. Пăхăнуллă предложение тĕп предложенипе сыхăнтаракан мелсем	1
12.	Пăхăнуллă предложенин хутлă пĕрлĕхри вырăнĕ	1
13.	Пăхăнуллă хутлă предложенисенче чарăну палли лартасси. Пăхăнуллă хутлă предложени ушкăнĕсем.	1
14.	Союзлă пăхăнуллă хутлă предложенисем	1
15.	Союзла сăмахлă пăхăнуллă хутлă предложенисем	1
16.	Хыç сăмахлă пăхăнуллă хутлă предложенисем	1
17.	Тĕрĕслев диктанчĕ	1
18.	Пайĕсене аффикссемпе сыхăнтаркан пăхăнуллă хутлă предложенисем. Пайĕсене -и аффикспа сыхăнтаркан пăхăнуллă хутлă предложенисем	1
19.	Пайĕсене падеж аффиксĕсемпе сыхăнтаракан пăхăнуллă хутлă предложенисем	1
20.	Пайĕсене падеж системине кĕмен аффикссемпе сыхăнтаракан пăхăнуллă хутлă предложенисем	1
21.	Пайĕсене глаголăн деепричасти аффиксĕсемпе сыхăнтаракан пăхăнуллă хутлă предложенисем. Пайĕсене причасти аффиксĕсемпе сыхăнтаркан пăхăнуллă хутлă предложенисем	1
22.	Пайĕсене вырăнĕ-йĕркипе сыхăнтаракан пăхăнуллă хутлă предложенисем	1

23.	Сочинени евѣр изложени	1
24.	Сочинени евѣр изложени	1
25.	Хутлă предложенисем кăткăсланни. Кăткăс тытăмлă ҫыхăну паллисѣр хутлă предложенисем.	1
26.	Кăткăс тытăмлă сыпăнуллă хутлă предложенисем	
27.	Кăткăс тытăмлă пăхăнуллă хутлă предложенисем	1
28.	Синтаксиса вѣреннине аса илмелли тѣрлѣ ѳс	1
29.	Чѣлхе, пуплев тата ҫыру. Чăваш ҫыравѣн аталанăвѣпе паянхи сăн-сăпачѣ	1
30.	Сочинени	
31.	Публицистика стилѣ	1
32.	Публицистика жанрѣсем	1
33.	Пѣтѣмѣшле тѣрѣслев диктанчѣ	1
34.	Вѣреннине аса илни. Пѣтѣмлету урокѣ	1

Тематическое планирование по родной (чувашской) литературе

Класс: 9-ый

Учитель: Ястребова Наталия Ивановна

Количество часов: 34

№	Урок теми	Сехет шучѣ
1.	Халăхăн сăмах вѣсҫѣн ҫурекен хайлавѣсем. Āрăмлă сăмахлăх тѣслѣхѣсем. Кѣлѣсемпе сăвапсем. Кил-йыш кѣллисем. Āрăмлă чѣлхе.	1
2.	Балладăсем – сюжетлă юрăсем. Мифла балладăсем. Кун-ҫул балладисем.	1
3.	Авалхи ҫырулăх палăкѣсем. Авалхи тѣрѣк халăхѣсен культури. Мѣтри Юман «Авал пулнă паттăрсем».	1
4.	Атăлҫи Пăлхар культури. Ахмед ибн Фадлан «Атăлҫи Пăлхар патшалăхне ҫитсе курни».	1
5.	Палас Ахун Юсупѣ «Хăтлă пѣлү».	1
6.	Чăвашсен вăтам ѳмѣрсенчи культури. Чăваш Хвети «Чăрăш тăрринче куккук авăтать», «Атя, инке...» Урхас Якурѣ «Атте панă хора лаша»	1
7.	Пултарулăх ѳсѣ. (Н.К Сверчковăн «Пушкин чăваш ялѣнче» картина репродукцийѣпе ѳслени).	1

8.	XVIII-XIX ёмёрсенчи чăваш литератури. Никита Бичурин «Байкал» очерк.	1
9.	Спиридон Михайлов-Янтуш «Юнкă», «Хёрринче ыртасшăн мар», «Сунарçăн пуç пулнă-и?», «Чее кушак».	1
10.	Николай Ашмарин «Качи çăви»	1
11.	Пултарулаăх ёçё (91 стр.)	1
12.	XX ёмёрĕн пĕрремĕш çурринчи чăваш литератури. 1900-1920-мĕш çулсем. Николай Шелепи «Раççей», «Çĕлен»	1
13-14.	Федор Павлов «Судра»	2
15.	1920-1930-мĕш çулсем. Иван Ивник «Сывлăм йĕрĕ юлчĕ сырура...», «Юрăçсем».	1
16.	Ефрем Еллиев «Чĕн тилхепе»	1
17.	1940-1950-мĕш çулсем. Митта Ваçлейĕ «Çĕршывăм, çĕршывăм мĕн кирлĕ сана?...», «Анатри юрă», «Тăван чĕлхем! Таса хĕлхем...», «Тав сана!», «Тайăр» ярăмран.	1
18.	Александр Алка «Июнĕн 22-мĕшĕ», «Бранденбург хапхи умĕнче».	1
19.	Петĕр Хусанкай «Натали кĕпе тĕрлет».(«Аптраман тавраш» сăвăлла роман сыпăкĕсем).	1
20.	Пултарулаăх ёçё (178 стр.)	1
21-23.	XX ёмёрĕн иккĕмĕш çурринчи чăваш литератури. 1960-1970-мĕш çулсем. Юрий Скворцов «Хĕрлĕ мăкăнь».	3
24-25.	Леонид Агаков «Юманлăхра çапла пулнă»	2
26.	1980-1990-мĕш çулсем. Ухсай Яккăвĕ «Атте-анне» поэма сыпăкĕсем.	1
27.	Сочинени	1
28.	XXI ёмёрти чăваш литератури. Анатолий Хмыт «Сарă чечек – уйрăлу палли».	1
29.	Валери Туркай «Ку эпĕ – Валери Туркай!», «Мĕн чухлĕ ыра çын çак çĕр çинче!...»	1
30.	Марина Карягина «Палиндромсем», «Монопалиндромсем».	1
31.	Жан де Лафонтен «Хула йĕке хўрипе хир йĕке хўри». Франсуа-Огуст Рене де Шатобриан «Върман».	1

32.	Пётёмёшле тёрёслев ёҫё	1
33.	Тăванла халăх ҫыравҫисем: тёрёк литературинчен. Габдулла Тукай «Кама ёненмелле?», «Ах, калем!». Аалы Токомбаев «Тăван ҫёршыв телейё»	1
34.	Пётёмлету урокё. Вёреннине аса илни.	1

Научно-методическая литература по родному (чувашскому) языку:

1. Андреев И.А. Чувашский язык / И.А. Андреев. – Чебоксары, Чуваш. Кн. Изд-во, 2011. – 302 с.
2. Виноградов Ю.М. Чăваш орфографине шкулта вёрентессе: чăваш чёлхи вёрентекенсем валли / Ю.М. Виноградов. – Шупашкар: Чăваш кёнеке изд-ви, 2003. – 63 с.
3. Виноградов Ю.М. Чăваш чёлхипе аттестаци экзаменне хатёрленессе / Ю.М. Виноградов, Л.Г. Петрова. – Шупашкар: Чăваш кёнеке изд-ви, 2010. – 56 с.
4. Горшков А.Е. Сăмах пултăр уҫăмла, шухăш пултăр витёмлё / А.С. Горшков. – Шупашкар: Чăваш кёнеке изд-ви, 2010. – 98 с.
5. Горшков А.Е. Вырăс чёлхипе чăваш чёлхин шайлаштарулă грамматике: Вёрену пособийё / А.Е. Горшков. – Шупашкар: И.Я. Яковлев ячёллё Чăваш патшалăх педагогика ун-чё, 2007. – 124 с.
6. Метин П.Н. Илемлё литература текстне тишкерессе: меслет кăтартăвёсем / П.Н. Метин. – Шупашкар: Чăваш кёнеке изд-ви, 2009. – 49 с.
7. Сергеев Л.П. Ёҫ хучёсем ҫырасе: Методика пособийё / Л.П.Сергеев. – Чебоксары, 1990. – 38 с.
8. Сергеев Л.П. и др. Чăваш чёлхи методикин ыйтăвёсем / Л.П. Сергеев, Д.С.Филиппова, Р.С. Трокина, Р.С. Максимова. – Чебоксары: Чуваш. кн. изд-во, 2002. – 255 с.
9. Чăваш чёлхи меслетлехё: 5-11 классенче чăваш чёлхи вёрентекенсемпе аслă школ студентёсем валли. – Шупашкар: Чăваш Республикин вёрену институтчён редакципе издательство пайё, 2004. – 215 с.
10. Чăваш чёлхине вăтам школта тăван чёлхе пек вёрентмелли минимум // Халăх школё. – 2003. – 1 №. – С. 53–58.
11. Чăваш чёлхи. Тёслёх программа. Чăваш школён 5–9 класёсем валли / И.А. Андреев,
12. Ю.М. Виноградов, Г.Н. Семенова. – Шупашкар: Чăваш республикин вёрену институтчён издательство центрё, 2013. – 63 с.
13. Шкул ачисен пёлёвёпе ханăхăвёсене хакласе: Чăваш школён 5–11 класёсенче чăваш чёлхипе литератури вёрентекенсем валли / Чăваш Республикин Вёрену министерствин;
14. Ю.М. Виноградов, Л.Г. Петрова, Е.А. Майков хатёрленё. – Шупашкар: Чăваш Республикин вёрену институтчён редакципе издательство пайё, 2004. – 30 с.

Словари и справочники:

1. Васильева Е.Ф. Синонимсен словарё (Словарь синонимов) / Е.Ф. Васильева. – Чебоксары: Чуваш. кн. изд-во, 1983. – 128 с.
2. Виноградов Ю.М. и др. Орфографи словарё: Тёрёс ҫырмалли правилăсем (Орфографический словарь: Правила правописания). – Чебоксары: РИО ЧРИО, 2002. – 304 с.
3. Сергеев Л.П. Чăвашла тёрёс ҫырасе (Чувашское правописание) / Л.П. Сергеев, Ю.М. Виноградов. – Чебоксары, 1995. – 48 с.
4. Сергеев Л.П. Чăваш чёлхин фразеологи словарё (Фразеологический словарь чувашского языка) / Л.П. Сергеев, В.В. Павлов. – Чебоксары: ЧПУ им. И.Я.Яковлева, 2007. – 62 с.
5. Скворцов М.И. Русско-чувашский словарь. В двух томах. / М.И. Скворцов. – Чебоксары: Чуваш. кн. Изд-во, 2012. – 1 том. – 637 с. 2 том. – 654 с.
6. Скворцов М.И., Скворцова А.В. Чувашско-русский и русско-чувашский словарь. Изд. 4-е / М.И.Скворцов, А.В.Скворцова. – Чебоксары: Чуваш. кн.изд-во, 2007. – 432 с.
7. Федоров Г.И. Чăваш фразеологийён аңлантарулă сăмах кёнеки (Чувашский толковый фразеологический словарь). 2 томла. 1-мёш том: А – С / Г.И. Федоров. – Шупашкар: Чăваш кёнеке изд-ви, 2016. – 271 с. 2-мёш том: Т – / Г.И. Федоров. – Шупашкар: Чăваш

кёнеке изд-ви, 2016. – 280 с.

8. Чăваш орфографийĕпе пунктуацийĕ: Тĕрĕс ҫырмалли правилăсем (Чува́шская орфография и пунктуация: Правила правописания) / Под ред. проф. И.А. Андреева. – Чебоксары: Чуваш. кн. изд-во, 1992. – 80 с.

9. Чăваш чĕлхин орфографи словарь (Орфографический словарь чувашского языка) / Под ред. А.А. Алексеева. – Чебоксары: Чуваш. кн. изд-во, 2002. – 399 с.

10. Чува́шско-русский словарь / Под ред. М.И. Сворцова. М.: Сов.энциклопедия, 1979. – 712 с.

11. Чернов М.Ф. Чува́шско-русский фразеологический словарь/ М.Ф. Чернов. – Чебоксары: Чуваш. кн. изд-во, 1982. – 176 с.

Рекомендуемые информационные ресурсы в сети Интернет:

<http://www.obrazov.cap.ru> – сайт Министерства образования Чувашской Республики;

[http:](http://)

/

[/www.informika.ru](http://www.informika.ru) – сайт «Информика» Министерства образования РФ;

<http://www.chuvash.org> – Чувашский народный сайт;

<http://www.lib.cap.ru> – Национальная библиотека Чувашской Республики;

<http://vchoboksari.ru> – Государственная символика;

<http://yumah.ru> – Чувашское народное творчество;

<http://www.chuv06.narod.ru> – Первый сайт для учителей чувашского языка;

<http://www.enc.cap.ru> – Чувашская энциклопедия;

<http://cv.wikipedia.org> – Чувашский раздел Википедии;

<http://www.human.cap.ru> – Чувашский государственный институт гуманитарных наук;

<http://www.chuvsu.ru> – Чувашский государственный университет им. И.Н. Ульянова;

<http://www.chgpu.edu.ru> – Чувашский государственный педагогический университет им. И.Я. Яковлева;

<http://pkanash.chv.su/> – форум учителей чувашского языка «Педканаш»

<http://inset.chv.su/> – центр дистанционного обучения чувашскому языку

<http://chuvshkola.ucoz.ru/> – сайт школьников

<http://samahsar.chuvash.org/> – Электронлă сăмахсар («Электронный слолварь»)

<http://nbchr.ru> (<http://www.lib.cap.ru>) – Чувашская национальная библиотека;

<http://www.shkul.su> – интернет-журнал „Шкулта“ („В школе“);

<http://uchkopilka.ru/> – Методическая копилка учителей.

Научно-методическая литература по родной (чувашской) литературе:

Учебные пособия:

1. Родная литература: Учебное пособие для 5 класса / Автор- составитель Н. Г. Иванова.– Чебоксары: Чувашское книжное издательство,2019.–271 с.103

2. Родная литература: Учебное пособие для 6 класса / Автор-составитель Н. Г. Иванова.– Чебоксары: Чувашское книжное издательство,2017.–287 с.

3. Родная литература: Учебное пособие для 7 класса / Авторы-составители Н. И. Степанова, П. Н. Метин.–Чебоксары: Чувашское книжное издательство, 2019.–319 с.

4. Родная литература: Учебное пособие для 8 класса / Авторы-составители В. П. Станьял, Е. А. Майков, О. А. Вишнева.–Чебоксары: Чувашское книжное издательство, 2019.–287 с.

5. Чувашская литература: Учебник-хрестоматия для 9 класса / Автор-составитель В. П. Никитин (Станьял).–Чебоксары: Чувашское книжноеиздательство, 2003.–319 с.

Энциклопедии, справочники и антологии:

1. Антология чувашской литературы. Том 1. Проза. – Чебоксары: Чуваш. кн. изд-во, 2003. – 551 с.

2. Антология чувашской литературы. Том 2. Поэзия. – Чебоксары: Чуваш. кн. изд-во, 2013. – 598 с.

3. Антология чувашской литературы. Том 3. Драматургия. –Чебоксары: Чуваш. кн. изд-во, 2014. – 575 с.

4. Антология чувашской литературы. Том 4. Произведения для детей и юношества. – Чебоксары: Чуваш. кн. изд-во, 2015. – 495 с.

5. Афанасьев П. В. Писатели Чувашии: Биобиблиографический справочник. – Чебоксары: Чуваш. кн. изд-во, 2006. – 558 с.

6. Кондратьев М. Г. «Гора золотая...» Федор Павлов и его время /М.Г. Кондратьев. – Чебоксары: Чуваш. кн. изд-во, 2016. – 399 с., ил.

7. Кондратьев М. Г. Степан Максимов: Музыкант-просветитель / М. Г. Кондратьев. – Чебоксары: Чуваш. кн. изд-во, 2010. – 319 с., ил.
8. Краткая чувашская энциклопедия – Чебоксары: Чуваш. кн. изд-во, 2001. – 746 с. 104
9. Литературный мир Чувашии: Справочное издание. – Чебоксары: Чуваш. кн. изд-во, 2005. – 160 с.
10. Писатели: Очерк. Иллюстрированное издание. Т. 6. – Чебоксары: Чуваш. кн. изд-во, 2008. 398 с.
11. Туркай О. Н., Туркай В. В. Лауреаты Международной премии Михаила Сеспеля. – Чебоксары: Новое Время, 2010. – 144 с.
12. Чувашская энциклопедия: В 4. – Чебоксары: Чуваш. кн. изд-во, 2006. – Т. 1: А–Е. – 590 с.
13. Чувашская энциклопедия: В 4. – Чебоксары: Чуваш. кн. изд-во, 2008. – Т. 2: Ж–Л. – 494 с.
14. Чувашская энциклопедия: В 4. – Чебоксары: Чуваш. кн. изд-во, 2009. – Т. 3: М–Се. – 686 с.
15. Чувашская энциклопедия: В 4. – Чебоксары: Чуваш. кн. изд-во, 2011. – Т. 4: Се–Я. – 590 с.
16. Чувашское народное творчество. Благословения и молитвословия. – Чебоксары: Чуваш. кн. изд-во, 2005. – 446 с.
17. Чувашское народное творчество. Волшебные сказки. – Чебоксары: Чуваш. кн. изд-во, 2012. – 400 с.
18. Чувашское народное творчество. Детский фольклор. – Чебоксары: Чуваш. кн. изд-во, 2009. – 415 с.
19. Чувашское народное творчество. Загадки. Книга вторая / сост. Е.В. Федотова. – Чебоксары: Чуваш. кн. изд-во, 2016. – 398 с.
20. Чувашское народное творчество. Загадки. Книга первая / сост. Е.В. Федотова. – Чебоксары: Чуваш. кн. изд-во, 2015. – 446 с.
21. Чувашское народное творчество. Заговоры. Книга первая. – Чебоксары: Чуваш. кн. изд-во, 2014. – 383 с.
22. Чувашское народное творчество. Исторические предания. – Чебоксары: Чуваш. кн. изд-во, 2007. – 462 с.
23. Чувашское народное творчество. Мифы. Легенды. Предания. – Чебоксары: Чуваш. кн. изд-во, 2004. – 567 с. 105
24. Чувашское народное творчество. Народный эпос. – Чебоксары: Чуваш. кн. изд-во, 2004. – 382 с.
25. Чувашское народное творчество. Пословицы и поговорки. – Чебоксары: Чуваш. кн. изд-во, 2007. – 493 с.
26. Чувашское народное творчество. Приметы и поверья. – Чебоксары: Чуваш. кн. изд-во, 2009. – 383 с.
27. Чувашское народное творчество. Сказки о животных. – Чебоксары: Чуваш. кн. изд-во, 2011. – 349 с.
28. Чувашское народное творчество. Топонимические предания. Т. 1 /сост. О. Н. Терентьева. – Чебоксары: Чуваш. кн. изд-во, 2013. – 494 с.
29. Чувашское народное творчество. Топонимические предания. Т. 2 /сост. О. Н. Терентьева. – Чебоксары: Чуваш. кн. изд-во, 2017. – 471 с.
30. Чувашское народное творчество. Трудовые и обрядовые песни. – Чебоксары: Чуваш. кн. изд-во, 2016. – 491 с.

Научно-методическая литература:

1. Артемьев Ю. М. Метки судьбы: литературно-критические статьи. – Чебоксары: Чуваш. кн. изд-во, 2015. – 159 с.
2. Артемьев Ю. М. Константин Иванов: Жизнь. Судьба. Бессмертие. – Чебоксары: Чуваш. кн. изд-во, 2013. – 255 с.
3. Дореволюционная чувашская литература. 1 том. Тексты. – Чебоксары: Чуваш. кн. изд-во, 1984. – 464 с.
4. Дореволюционная чувашская литература. 2 том. 1 книга. Тексты. – Чебоксары: Чуваш. кн. изд-во, 1984. – 431 с.
5. Дореволюционная чувашская литература. 2 том. 2 книга. Тексты. – Чебоксары: Чуваш. кн. изд-во, 1984. – 151 с.
6. Ефимова А. А. Творческие поиски в прозе Степана Аслана. Чебоксары: ЧГИГН, 2001. – 200 с.
7. Железкова А. С., Семенова К. Парень из Шоршел: докум. повесть [о летчике-космонавте А. Г. Николаеве]. – М.: Советский писатель, 1966. – 184 с.

8. Иванова Н. Г. Чувашская литература для общеобразовательных учреждений с русским языком обучения: учебное издание для общеобразовательных учебных заведений. Программно-методические материалы. – Чебоксары: ИПК «Чувашия», 2009. – 176 с.
9. Иванова Н. Г., Федорова С. В. Художественный мир Педера Хузангая. – Чебоксары, 2007. – 92 с.
10. Иванова Н. Г., Ядрицова А. А. Чувашская и русская литературы –духовная культура народов. Преподавание чувашской литературы в концепции диалога культур. Методическое пособие. – Чебоксары: Новое Время, 2012. – 124 с.
11. Ильина Н. Г. Чувашская лирика (1960–1990 годы): монография. – Чебоксары: ЧГИГН, 2013. – 140 с.
12. История чувашской литературы XX века (1900–1950 годы). Исследования истории / В. В. Никифорова, В. П. Станьял, А. Н. Тимуков, Ю. В. Яковлев. Науч. ред. В. В.Никифорова. – Чебоксары: ЧГИГН, 2012. –392 с.
13. История чувашской литературы XX века. Часть 1 (1900-1955 годы): коллективная монография / В. Г. Родионов, Г. И. Федоров, А. Ф. Мышкина, И. Ю. Кириллова, В. В. Никифорова, Н. Г. Ефремова-Ильина, И. В.Софронова, Э. В. Родионова. – Чебоксары: Чуваш. кн. изд-во, 2015 – 430 с.
14. История чувашской литературы XX века. Часть 2 (1956-2000 годы): коллективная монография / В. Г. Родионов, А. Ф. Мышкина, И. Ю. Кириллова, В. В. Никифорова, Н. Г. Ефремова-Ильина, А. П. Хузангай, Э. В.Родионова. – Чебоксары: Чуваш. кн. изд-во, 2017 – 432 с.
15. Классик чувашской литературы Михаил Федоров / Сост. В. П. Станьял. – Чебоксары: ЧГИГН, 1998. – 60 с.
16. Композиторы Чувашской Республики. Портреты с биографическими сведениями на чувашском и русском языках – Чебоксары: Чувашское книжное издательство, 1998. – 428 с.
17. Наш Сеспель: Стихи, проза, письма. Воспоминания о поэте. Посвящения / Сост., подготовка текста, предисловие, комментарии В. П. Станьяла. Чебоксары: ЧГИГН, 1999. – 264 с.
18. Одюков И. И. Избранные труды: исследования по фольклору и литературе, методич. материалы. Воспоминания и документы. Письма, рецензии, отзывы. Сны. / Сост., автор предисловия и комментариев В. А. Ендеров. – Чебоксары: ЧГУ, 2008. – 648 с.
19. Родионов В. Г. Изучение чувашской литературы в старших классах средней школы / В. Г. Родионов, Э. И. Родионова, Г. И. Федоров. – Чебоксары: Изд-во Чувашского республиканского института образования, 2006. – 253 с.
20. Родионов В. Г. Чăваш литератури. XVIII-XIX ёмĕрсем: Вĕренÿ пособийĕ. – Шупашкар: Чăваш кĕн. изд-ви, 2006. – 463 с.
21. Родионов В. Г. Ермей Рожанский. Жизнь и творчество. –Чебоксары: ЧГИГН, 2012. – 150 с.
22. Родионов В. Г. Чувашская литература (вторая половина XIX в.): учебное пособие. – Чебоксары: Изд-во Чуваш. ун-та, 2002. – 248 с.
23. Родионов В. Г. Чувашская литература второй половины XX века /Сост. В. Г. Родионов, Г. Я. Хлебников. – Чебоксары: Изд-во Чуваш. гос. унта, 2007. – 180 с.
24. Родионов В. Г. Чувашская литература 1900–1908 годов: монография. – Чебоксары: ЧГИГН, 2012. – 104 с.
25. Родионов В. Г. Чувашская литература 1909–1917 годов: монография. – Чебоксары: ЧГИГН, 2012. – 104 с.
26. Родионов В. Г., Федоров Г. И., Мышкина А. Ф., Софронова И. В. Сравнительное и сопоставительное литературоведение народов Урало-Поволжья: концепция, история (на материале чувашской и других литератур): монография. – Чебоксары: Изд-во Чуваш ун-та, 2014. – 448 с.
27. Родионов В. Г. Сеспель – цветок Земли и Неба: монография. –Чебоксары: Чуваш. кн. изд-во, 2014. – 272 с.
28. Савирова М. П. Становление и развитие чувашской приключенческой прозы: учебное пособие. – Чебоксары: Изд-во Чуваш. гос.ун-та, 2008. – 139 с.
29. Сарбаш Л. Н. Чувашский мир в русской литературе и публицистике XIX века: монография. – Чебоксары: Изд-во Чуваш. гос. ун-та, 2012. – 280 с.
30. Сафронова: И. В. Традиции восточной поэзии в чувашской лирике: учебное пособие. – Чебоксары: Изд-во Чуваш. гос. ун-та, 2008. – 176 с.
31. Софронова И. В. Мотивы и жанровые традиции восточной классики в литературах народов Поволжья: монография. Чебоксары: Изд-во Чуваш.гос. ун-та, 2014. – 250 с.

32. Станьял В. П. Народный поэт Чувашии Яков Ухсай: Новые штрихи к портрету и творчеству. – Чебоксары: ЧГИГН, 2001. – 64 с.
33. Станьял В. П. Поэт Андрей Петтоки: очерк жизни и творчества. Чебоксары: Новая жизнь, 2005. – 36 с.
34. Федоров Г. И. Леонид Агаков: художественное осмысление действительности: монографии. – Чебоксары: Новое Время, 2010. – 57 с.
35. Федоров Г. И. Поиск изящной словесности: Теоретическая история чувашской прозы (50-90 гг.). – Чебоксары: Чуваш. кн. изд-во, 1996. – 224 с.
36. Федоров Г. И. Художественный мир чувашской прозы 1950-1990-х годов. – Чебоксары: ЧГИГН, 1996. – 304 с.
37. Федотова Е. В. Истоки и формирование жанров чувашской литературы XVIII – XIX вв. – Чебоксары: ЧГИГН, 2006. – 144 с.
38. Федяй С. В. Лирические тенденции в чувашской прозе 50-80-х годов XX века. Lap Lambert Academic Publishing, 2016. – 176 с.
39. Хлебников Г. Я. Чувашская литературная классика и ее наследники. – Чебоксары: Чуваш. кн. изд-во, 2001. – 236 с. 109
40. Хлебникова В. Г. Взаимосвязь чувашской и русской литератур в школьном курсе: учебное пособие. – Чебоксары: Изд-во Чуваш. гос. ун-та, 2008. – 491 с.
41. Яковлев И. Я. Завещание чувашскому народу: на чув., рус., англ, нем., франц. яз. – Чебоксары: Чувашское книжное издательство, 1992. – 30 с.
42. Яковлев Ю. В. Ева Лисина: литературный портрет. – Чебоксары: ЧГИГН, 2012. – 80 с.